368 МИНГ ТОННА ПАХТАМИЗ— БУ ЙИЛГИ КУРАШ МАРРАМИЗ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

17-йил чиқиши.
№ 187 (4434)
19 СЕНТЯБРЬ
ШАНБА
1970 йил
Баҳоси 2 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ИЮЛЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ОҚҚЎРҒОН районидаги Навоий номли колхоз далаларида машина терими жадаллик билан олиб бориляпти. Механизаторлар бутун куч-ғайратлари билан меҳнат қилиб, юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Суратда: (чапда) колхоз раиси Ҳ. Қаҳрамонов, механизаторлардан Т. Хайитов, Э. Сайдалиевлар.

А. АБАЛЯН фотоси.

120 ТОННА „ОҚ ОЛТИН" ТЕРАМАН

Звеномиз пахтакорлари беш йилликнинг сўнгги йилида юқори ҳосил олишга аҳд қилганлар.

Мана энди ёз бўйи қилинган меҳнатимиз натижаси тарозига тушадиган пайт келди. Пахтазорларимизда «зангори кема»лар сузабошлади. Чевар теримчилар белни маҳкам боғлаб теримга тушдилар. Йиғим-теримни уюшқоқлик билан ўтказиш учун дала шийпонлари, пахта хирмонлари мавсумга шай қилиб қўйилган эди.

Мен бу йил ўз агрегатим билан 120 тоннага етказиб пахта териб беришга қарор қилдим. Машинамни ўз вақтида ремонтдан чиқардим. Партиямизнинг XXIV съездига муносиб армуғон тайёрлаш учун куч-ғайратимни аямайман. Звеномизга қарашли 40 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил йиғиб оламиз. Пахтакорларимизнинг нияти шундай.

А. БЎРИБОЕВ,
Оққўрғон районидаги Охунбобоев номли колхознинг звено бошлиғи.

БИРИНЧИ РАПОРТ

«ЛЕНИНГРАД» СОВХОЗИ МЕХАНИЗАТОРЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

БЕКОБОД. («Тошкент ҳақиқати» махсус мухбиридан). Райондаги «Ленинград» совхозидан хушхабар келди. Хўжалик пахтакорлари машина теримини районда биринчилар қаторида бошлаган эдилар. Улар бу соҳада катта зафарни қўлга киритдилар. Йил бошида 542 тонна пахтани машиналарда теришга қарор қиингANDи. Механизаторлар зиммадаги вазифани бажариб, давлат хирмонига 650 тоннадан ортиқ «оқ олтин» тўкдилар.

Кўкорол чўлида «оқ олтин»дан катта хирмон кўтариш иштиёқида янги ерлар очиб, тер тўкиб меҳнат қилаётган совхоз азаматлари бу йил 900 гектар майдонда деҳқончилик қилмоқдалар. Майдонларда пахтадан юқори ҳосил етиштириш, юқори сифатли пахта топшириш уларнинг жанговар шиоридир. Ана шу шиор остида пахта теримини кун сайин қизитаётган азаматлар ҳар куни йиллик планнинг 10—12 процент миқдорида «оқ олтин» топширишмоқда. Механизаторларнинг қўлга киритаётган ютуқлари янада қувончлидир. Улар агрегатларини унумли ишлатмоқдалар. Ҳар бир механизатор «пўлат этак»лардан кунига 8—9 тоннага етказиб «оқ олтин» тўкмоқда.

Шу кунгача 90—100 тоннадан пахта терган моҳир механизаторларнинг номини алоҳида тилга оламиз. Умарали Усмонов, Владимир Пожаров, Ғофир Каримов, Петро Неустроев, Абдуқодир Маҳмудов шулар жумласидандир. Азаматларнинг ғайрат-шижоати туфайли пахта хирмони тобора кўкка бўй чўзмоқда. Совхоз зафар маррасига яқинлашиб бораяпти.

Хўжаликда биринчи бўлиб ғалаба рапорти берган Қаршибой Ёқубов бошлиқ бўлим пахтакорлари мажбурият ҳисобига «оқ олтин» топширишмоқда. Деҳқонлар планда белгиланган 12 центнер ўрнига 30 центнерга етказиб «оқ олтин» топширамиз, ҳосилнинг ҳаммасини «зангори кема»ларда териб оламиз, дейишмоқда.

Катта хирмон учун курашаётган совхоз пахтакорлари шу кунгача йиллик планни 65 процентга етказдилар. Йиғим-терим авж олдирилаётган долзарб кунларда планда белгиланган 1200 тонна ўрнига давлатга 2000 тоннадан ортиқ пахта топшириш учун катта кураш кетаяпти. Гектар бошига олинадиган ҳосилни эса 24 центнердан ошириш мақсад қилиб қўйилган. Юксак марраларни кўзлаб иш юритаётган чўл баҳодирларига ҳамиша зафар ёр бўлсин.

90 ПРОЦЕНТ ПАХТА МАШИНАЛАРДА

«ОКТЯБРЬ 40 ЙИЛЛИГИ» КОЛХОЗИнинг Ҳамид Акромов ҳамда Тангир Тошбоев ўртоқлар етакчилик қилаётган бригадаларида юқори ҳосил етиштирилди.

Шуниси қувончлики, бригада далаларида ғўзалар машинабоп қилиб ўстирилди. Пайкаллар бегона ўтлардан тозаланган. Ўқариқлар текисланган. Бу йил ҳар иккала бригада ҳам етиштирилган ҳосилнинг 90 процентини «зангори кема»ларда теришга қарор қилган. Ҳозир улар даласида 3 тадан терим машинаси жавлон урмоқда. «Пўлат от»ларни звено бошлиқлари Эрмат Нурматов, Тоғай Умрзоқов, Шариф Ўринбоев, Сайфулла Қўзиевлар бошқармоқдалар. Механик-ҳайдовчиларнинг ҳар бири агрегатларда 90—100 тоннадан «оқ олтин» теришга сўз берган.

Пахтани машинада теришга чин ихлос қўйган бу бригадаларнинг миришкорлари КПСС-нинг XXIV съездини улкан хирмон уйиш билан кутиб олиш ҳаракатидалар.

З. АМРУЛЛАЕВ,
Янгийўл райони.

ЎРМОНЧИЛАРНИНГ ЯНГИ МАРРАСИ

Тошкент механизациялашган ўрмон хўжалиги ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг КПСС XXIV съезди шарафига қабул қилган

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Бутун совет халқи каби Тошкент механизациялашган ўрмон хўжалиги ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ҳам КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг мамлакат қишлоқ хўжалигини янада зўр бериб юксалтиришга қаратилган тарихий қарорларини якдиллик билан маъқулламоқдалар.

Ўрмон хўжалиги коллективи ўз имкониятларини чамалаб кўриб ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш резервларини аниқлаб, КПСС XXIV съезди шарафига қуйидаги социалистик мажбуриятларни қабул қилади.

Дарахт ўтқазиш бўйича шу беш йиллик планни 1 декабргача бажариш, планидан ташқари 365 гектар майдонга ёнғоқ-мевали ва мевали дарахтлар кўчати ўтқазиш, уларнинг камида 85 процентининг кўкаришига эришиш. 180 гектар майдонда кўчатзорлар барпо қилишни тугаллаш ва 1970 йилда камида 2,5 миллион туп стандартли кўчатлар етиштириш ва пландагидан ташқари 200 мингта кўп ўрмонбоп дарахтлар ва ёнғоқ-мевали навлар кучати етиштириш.

Ўрмон ходимлари Куни—20 сентябргача колхоз ва совхозларга қарашли ерлардаги тоғ ёнбағирларида 500 гектар майдонда террасалар ҳосил қилиш ишларини бажариш, пландан ташқари 50 гектар майдонда террасалар ҳосил қилиш, кўкаламзорлаштириш ишларини амалга оширишда колхоз ва совхозларга ёрдам бериш ҳамда ана шу мақсад учун 450—500 минг туп кўчат ажратиш.

Давлат ўрмон фонди ерларидан рационалроқ фойдаланиш мақсадида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши учун яроқсиз бўлган 500 гектар ерни келгуси беш йилликда ўзлаштириш ва ана шу ерларга ўрмонбоп ёнғоқ-мевали дарахтлар кўчати ўтқазиш.

900 гектар майдондаги ўрмон дарахтлари тепа қисмининг бир-бирига тўташиб кетишига эришиш, 3850 куб метр ҳажмида парвариш қилиш ва ўрмон дарахтларини қайта тиклаш мақсадида қирқиш планини бажариш ва пландан ташқари 1450 куб метр ёғоч тайёрлаш.

Ёғоч ва ёғоч чиқиндиларидан пландаги 570 минг сўмлик ўрнига 610 минг сўмлик халқ истеъмоли товарлари ва ишлаб чиқариш буюмлари тайёрлаш ҳамда реализация қилиш. Буюмлар ассортиментини кенгайтириб, уларнинг ҳилини 14 тадан 18 тагача етказиш, маҳсулот таннархини 3 процент арзонлаштириш, 160 минг сўм фойда олиш, ўрмон хўжалигининг ўз маблағларидан пландан ташқари 135 минг сўмини оширилган мажбуриятларни бажаришга сарфлаш.

Бу йилги мева ҳосилини сақлаб қолиш, 220 тонна—1964 йилдагига нисбатан 5 баравар ва ҳосил энг кўп бўлган 1967 йилдагига нисбатан 60 тонна кўп мева йиғиб олиш ҳамда давлатга топшириш.

Боғлардаги мевали дарахтларни парвариш қилишни, суғориш ва ўғитлардан фойдаланишни яхшилаш асосида 1975 йилга бориб олинадиган меванинг ялпи ҳосилини камида 500 тоннага етказиш. Ана шу муддатга бориб олинадиган ёнғоқ ҳосилининг миқдори 1970 йилдагига нисбатан ўн баравар кўпаяди. Келгуси йилларда мева ҳосилининг кўпайишини ҳисобга олиб, 30 тонна маҳсулот кетадиган мева сақланадиган омбор ҳозирлаш ва мевани қайта ишловчи установкалар сотиб олиш.

Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш соҳасида мавжуд бўлган ва фойдаланилмаётган катта резервларни ишга солиш. Ўрмон хўжалиги ишчи ва хизматчилари, болалар муассасалари, мактаб ва касалхоналар гўшт-сут маҳсулотлари билан кейинги вақтларгача давлат манбаълари ҳисобидан таъминланиб келди. Истеъмолчидан етиштирувчига ўтиш вақти келди. Шу мақсадда:

1971 йилда қора моллар фермаси ташкил этиш ва ундаги моллар сонини 1975 йилга бориб 200 бошга етказиш;

паррандачилик фермаси ташкил этиб, ундаги товуқлар, ўрдаклар ва ғозлар сонини 10 мингтага етказиш;

Асаларичиликни вужудга келтириш ва асалари уялари сонини 1975 йилга бориб 200 тага етказиш, ҳар йили камида 3000 килограмм товар асал етиштириш;

Оҳангарон ўрмончилигидаги, Оҳангарон дарёси ўзанидаги табиий сув ҳавзаларини кенгайтириш йўли билан балиқларни урчитиб кўпайтиришни йўлга қўйиш, ана шу ҳавзаларда юз мингтагача балиқчалар ўстириш.

Чорвачилик фермасидаги қора молларни ва паррандачилик фермасидаги товуқлар, ўрдаклар ва ғозларни ўрмон хўжалигининг ўзида етиштирилган ем-хашак билан боқиш, шу мақсадда ўрмонлардаги ва боғлардаги дарахтларнинг қатор орасидан озуқа ва донли экинлар учун фойдаланиш.

Машина-трактор паркидан фойдаланиш коэффициентини қуйидагича ошириш:

тракторлардан фойдаланиш коэффициентини 1969 йилдаги 0,6 ўрнига 0,8 га етказиш;

автомашиналардан фойдаланиш коэффициентини 1969 йилдаги 0,7 ўрнига 0,8 га етказиш.

Беш йилликнинг охирига (1971—1975 йиллар) бориб ерни тайёрлаш ва дарахт экишни механизациялаш даражасини 100 процентга, ўрмонлардаги дарахтларни парвариш қилишни механизациялаш даражасини 85 процентга, дарахтларни кесишни механизациялаш даражасини 70 процентга етказишни таъминлаш.

Бир гектар ерни юмшоқ ҳайдаш учун қилинадиган ҳаражатлар таннархини 2 процент камайтириш, тракторлар билан бир сменада юмшоқ ер ҳайдаш бўйича бажариладиган ишнинг ўртача ҳажмини 6—7 гектарга етказиш, камида 5 процент ёнлиғи-мойлаш материалларини тежаб қолиш.

Қишлоқ хўжалик техникасини сақлаш учун бостирмалар қурилишини 1970 йил 1 октябргача тугаллаш.

Малакали механизатор кадрлар тайёрлаш мақсадида ҳар йили механизациялаш билим юртлари ва техникумларига хўжаликнинг зарур миқдордаги ёш ишчиларини ўқишга юбориш.

Капитал маблағларни шу йилнинг 7 ноябригача ўзлаштириш ва барча объектлар қурилишини 1 октябргача сифатли қилиб тугаллаш. 1970 йилда ичимли сув олиш учун қудуқ қазишни ва Оҳангарон ўрмончилигини электрлаштиришни тамомлаш, душхона қуриш, дурадгорлик устахонасини реконструкциялаш ва ўрмон хўжалиги посёлкасини газлаштиришни поёнига етказиш.

Биз КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг ишлаб чиқариш резервларидан фойдаланишни яхшилаш ва халқ хўжалигида тежамкорликка қатъий риоя қилишни кучайтириш ҳақидаги Хатини ўзимизнинг бутун ишлаб чиқариш фаолиятимизга асос қилиб олдик.

Ўзбекистонлик ўрмончи ўртоқлар!

Тошкент механизациялашган ўрмон хўжалигининг коллективи ўз зиммасига оширилган социалистик мажбуриятлар олар экан, сизларни қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини тезроқ юксалтириш, коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш учун умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилишга даъват этади.

Биз КПСС XXIV съездини муносиб кутиб олиш учун бутун кучимизни, билимимизни сарфлаймиз, барча имкониятлардан фойдаланамиз, қўлимиздан келган ҳамма чораларни кўрамиз.

Социалистик мажбуриятлар Тошкент механизациялашган ўрмон хўжалиги ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг умумий йиғилишида муҳокама этилиб, қабул қилинган.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Тошкент механизациялашган ўрмон хўжалиги ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг КПСС XXIV съезди шарафига қабул қилган оширилган социалистик мажбуриятларини маъқуллади.

Область ва район партия комитетларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўрмон хўжалиги давлат комитети системасининг бошланғич партия ташкилотларига Тошкент механизациялашган ўрмон хўжалиги ходимларининг қимматли ташаббусини қўллаб-қувватлаш ва кенг ёйиш тавсия этилди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўрмон хўжалиги давлат комитети, область ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область шаҳар ва район ижроия комитетлари зиммасига ҳар бир хўжалик бўйича ўрмон бойликларидан самарали фойдаланиш, янги ўрмонзор ва ёнғоқзорлар вужудга келтириш, техникадан яхшироқ фойдаланишга қаратилган тадбирларни ишлаб чиқиш ҳамда амалга ошириш мажбурияти юкатилди.

Республика, область ва район газеталарининг редакцияларига, Ўзбекистон телеграф агентлигига, Ўзбекистоон ССР Министрлар Советининг Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига Тошкент механизациялашган ўрмон хўжалиги ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг ташаббусини кенг пропаганда қилиш топширилди.

ПАХТАКОРЛАРГА МАДАДКОРМИЗ

Республикамиз пойтахтидаги Ленин райони саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ва алоқа ташкилотлари, муассасалари коллкетивлари пахтакорларга етиштирилган «оқ олтин»ни йиғиб-териб олишда ҳар йили яқиндан ёрдам бермоқдалар. Шу кунларда пахта териш машиналарини бошқаришни ўрганган ўнлаб район меҳнаткашлари оталиқдаги қатор колхоз ва совхозларда деҳқонлар билан ёнма-ён туриб пахта теришмоқда. Ташкил этилган кўчма устахоналар қишлоқ хўжалик машина, механизмларини ремонтида пахта териш агрегатларига техник ёрдам кўрсатишда иштирок этмоқда. Уларга бириктилган ўнлаб слесарь ва токарлар пахтакорнинг оғирини енгил қилишяпти.

Район меҳнаткашлари Тошкент ва Сирдарё областларидаги ўз оталиқларида бўлган район пахтакорларига кўрсатиладиган ёрдамни янада кучайтириш тадбирларини амалга оширишаяпти. Далаларда пахта қийғос очилгач, минглаб районлик ишчи-хизматчилар колхоз ва совхозлар томон йўл олишади.

Бугун район корхоналари ва ташкилотлари коллективларининг катта бир отряди оталиқдаги Ўрта Чирчиқ район деҳқонлари ҳузурига ташриф буюришди. 2 минг кишидан иборат бу отряд колхоз ва совхоз далаларида пахта териш иштиёқида бу ерга келди. Ҳиммати баланд ҳашарчилар бутун кун давомида пахтакорлар билан бирга далаларда жавлон уришади.

ДАЛАГА, ҲАШАРГА

Коллективимиз ҳар йилгидек бу йил ҳам етиштирилган пахтани нобуд қилмай териб олишдек ватанпарварлик бурчни адо этишга шай бўлиб турибди. Шунинг учун ҳам ишчи-хизматчиларимиз Бекободдаги Ф. Э. Дзержинский номли цемент комбинати коллективининг пахта йиғим-теримида деҳқонларга ёрдам бериш юзасидан бошлаган ташаббусини қўллаб-қувватладилар. Бугун эса юзга яқин вакилларимиз Ўрта Чирчиқ районидаги Акмал Икромов номли колхоз далаларида «оқ олтин» териш учун жўнаб кетдилар.

Ҳ. ЮНУСОВ.
Ўзбекистон КП Марказий Комитети нашриёти ходими.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ЛУБ ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 18 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Йиллик планга нисбатан процент ҳисобида)

Ўрта Чирчиқ	3,0	117,8
Янгийўл	2,7	71,7
Оққўрғон	2,1	67,3
Юқори Чирчиқ	3,3	63,9
Бўстонлиқ	3,0	62,6
Область бўйича:	2,6	67,8

РЕСПУБЛИКА ЎРМОН ХОДИМЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

18 сентябрь куни Тошкентда, ўрмон ходимлари куни арафасида Ўзбекистон ўрмон ходимлари активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Тоғ ёнбағирларини, чўл-биёбонларни яшил либосга буркаётган кишилар, олимлар, қишлоқ хўжалик мутахассислари, мелиораторлар актив йиғилишида қатнашиш учун бу ерга келдилар. Актив йиғилишида область партия комитетлари қишлоқ хўжалик бўлимларининг мудирлари, область ижроия комитетлари раисларининг ўринбосарлари иштирок этдилар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Г. А. Габриельянц актив йиғилишини очди. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ўрмон хўжалиги давлат комитетининг раиси О. Х. Ҳакимов КПСС Марказий Комитети июль Пленуми, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XIX Пленуми якунлари тўғрисида ва республика ўрмон хўжалигини янада ривожлантириш вазифалари ҳақида доклад қилди.

Актив йиғилишида сўзга чиққан нотиқлар партия билан ҳукумат яшил бойликларни кўпайтиришга катта аҳамият бераётганлигини таъкидлаб ўтдилар, бутун куч-ғайратни дарахтзорларни кўпайтиришга, уларни авайлаб асрашга, қимматли хом ашё тайёрлашни кўпайтиришга қаратишга ваъда бердилар.

Актив йиғилишида партия XXIV съезди шарафига юксак социалистик мажбурият олган Тошкент механизациялаштирилган ўрмон хўжалигининг қимматли ташаббуси қўллаб-қувватланди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов актив йиғилишида нутқ сўзлади.

Актив йиғилиши ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюро аъзолари Р. Қ. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Н. М. Матчонов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. К. Зиёдуллаев қатнашдилар.

Ўзбекистон ўрмон ходимлари активининг йиғилиши КПСС Марказий Комитети июль Пленуми, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIX Пленуми қарорларини бажаришга, партия XXIV съездини муносиб кутиб олишга қаратилган резолюция қабул қилди.

(ЎзТАГ).

368.000 тонна пахта учун

ОБЛАСТИМИЗ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШ ВА ДЕФОЛИАЦИЯНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1970 ЙИЛ 18 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Бир кунда тайёрланган пахта	Мавсум бошидан бери	Машина билан бир кунда	Мавсум бошидан бери	Дефолиациянинг бажарилиш проценти
Бўка	2,80	12,53	2,39	6,70	101,0
Оққўрғон	3,02	11,29	2,58	9,07	101,8
Ўрта Чирчиқ	1,78	8,58	1,59	3,80	103,1
Бекобод	1,31	8,52	0,73	2,24	66,6
Орджоникидзе	1,15	7,51	—	—	—
Янгийўл	0,99	6,86	0,07	0,07	84,0
Юқори Чирчиқ	0,40	1,67	—	—	100,0
Область бўйича	1,95	9,20	1,63	4,91	92,1

Ишчи номи — шарафли ном

ПАРВОЗ

ЛАВҲА

МАРКС бу йигитни кўпдан бери танирди. Унинг изланувчанлиги ёқиб тушганди. Доимо нима ҳақдадир фикр юритиб, ўйчан боқар, ўйин-кулгига унча хуши йўқ эди.

Насриддин Маркс билан дастлаб унинг бронзани тежаш ҳақидаги рационализаторлик таклифи амалга ошаётганида танишувди. Бу таклиф қанақа зўр тортишув ва шов-шувга сабаб бўлганини Насриддин яхши биларди. Ўшанда, Маркс Пономарёв ўз сўзида қаттиқ туриб олган, таклифнинг ижросини цехларда ўзи бирма-бир текшириб чиққан эди. Йиғув цехига Маркс бир неча бор келди. Унга аввало, бу ернинг одамлари, ҳавоси ёқди. Ишчилар ўзаро аҳил, ҳақиқатан ҳам бир жон — бир тан бўлиб меҳнат қилишарди. Шу сабаб бўлдими, Маркс Иванович корхона маъмуриятидан рационализаторлик ва ихтирочилик бюроси бошлиғи вазифасидан озод қилишларини сўради. Унинг қалбида йиғув цехида ишлаш, бевосита қайноқ ҳаёт ичида бўлиш иштиёқи жўш урарди. Унинг илтимосини қондириб цехга бошлиқ қилиб тайинлашди.

Дастлаб Маркс дастгоҳлар ёнида Насриддинни учратганда шу қадар берилиб ишлардики, у Маркснинг келганини ҳам пайқамади. Янги цех бошлиғи кулимсираб қараб турар, унинг юзида зўр мамнуният акс этарди. «Бундай азамат йигитлар билан ишлаш осон,— деб ўйларди у, — агар ҳамма шундай бўлса ишларимиз қанддак-да!»

— Насриддин,— деди унинг елкасига қўл қўйиб,— иш деса ҳамма нарсани унутасан-да!

Йигит ўгирилиб, жилмайди. «Яна бирон рационализаторлик таклифи устида келгандир», деб ўйлади. Беихтиёр бронзани тежаш борасида берган ёрдамлари эсига тушди. Аммо, Маркс Иванович ниҳоятда очиқ кўнгил, хуш феъл киши эди. Ўзи гап очиб қўяқолди:

— Цехингизга ишга ўтдим. бу ернинг ҳавосини ҳам бир кўрайчи.

— Бу ернинг ҳавоси минг дарднинг давоси,— деб ҳазилга олди Насриддин,— ўтганингиз аъло нур бўлибди!

— Менга қара, цехни энди кўраётганим йўқ. Ишчилар ҳам беш қўлдай таниш. Эрталабдан бери кўзим сизлардаю, ҳаёлимда ишни бундан ҳам яхшилаш учун яна нималар қилсам экан, деб ўйлайман. Сен моҳир слесарсан. Ёқмай кетсин. Энди энг масъулиятли участкага ўтказаман, сени. Йўқ, дема.

Тўрт йилдан бери Насриддин экспорт участкасида ишлаб келади. Бу участкага корхонанинг саноқли ишчиларигина қўйилади. Чунки, бу ерда талаб катта. Биронта ҳам деталь, монтаж, пайванд сифатсиз бўлмаслиги керак. Озгина бракка йўл қўйганлар участкада ишлашдан маҳрум этилади. Шунинг учун аввало, бу ерга энг моҳир ишчилар тавсия қилинган.

Насриддин Умаров ишга астойдил киришиб кетди. Авваллари янги экскаваторнинг турли қисмларини монтаж қилиб, ҳар хил деталлар тайёрлаб юрган бўлса, энди агрегат охирида унинг қўлидан ўтади. Сўнгги монтажлаш ишларини ҳамкасблари билан адо этяпти. Бу иш анча мураккаб. Шунга қарамай, у руҳланиб, равон ишлайди. Доимо елкангда иссиқ бир қўл турганини ҳис этиш, меҳрибон нигоҳни вужудинг билан сезиб туриш кишига қанот бағишлайдида!

Кечга яқин унинг устози мастер Василий Фролов келди.

— Янги участка қалай? Қийналмаяпсанми? — устоз йўқлови шогирд қалбига бир олам севинч солди. Эҳ, қанчалар унинг кўнглини кўтарган, руҳан мададкор бўлган, бу киши! Дастлаб ишга келганида бошқалар уч-тўрт ойда мустақил ишга ўтган бўлса, Насриддинни икки ойдаёқ оёққа турғазди. Фролов уни ҳазиллашиб: «Полопон ишчи» дерди. Аммо, «полопон» тезда «темир қанот» чиқарди. Насриддиннинг ўша илк парвозини бургут боласининг парвозига жуда-жуда ўхшатгим келади.

БУРГУТ ўз боласини ёшликданоқ довюракликка ўргатиш учун уни энг баланд чўққидан юксакларга олиб чиқиб, қўйиб юборар экан. Шунга ўхшаб, ёш ишчининг парвози дадил бўляпти. У бунинг учун устози Фроловдан ҳам, цех бошлиғи Маркс Пономарёвдан ҳам — бутун коллективдан миннатдор.

Одатдаги сменалардан бири тугаганда Насриддинни экскаватор заводининг партия комитети секретари Михаил Петрович Кулагин билан бирга кўрдим. Улар худди ака-укалардай бир нима ҳақида қувноқ гаплашишарди.

— Цехимнинг энг яхши йигитларидан эди,— деди у бизга кулимсираб, сўнгра қўшиб қўйди,—мен ҳам йиғув цехига кўп йил бошчилик қилганман. Насриддин ҳар жиҳатдан тўкис йигит. Келажаги бор. Ёзса арзийдиган ишчиларимиздан,— кейин унга ўгирилди,— хўш, буюртмалар қандай кетяпти? Жами ўттиз еттита экскаватор юборишингиз керак-а!

Секретарь буни сўраш эмас, огоҳлантириш маъносида айтаётгандай туюларди. Аммо, Насриддин хотиржам жавоб берди:

— Кўпчилик қисми юборилди. Чехословакия буюртмасини кўнгилдагидек бажаряпмиз, Михаил Петрович.

Насриддин у билан яна нималар ҳақдадир анча гаплашди ва самимий хайрлашди. У лабларида қандайдир маъноли табассум ўйнаб ҳаёлга чўмиб қолди. Нималарни ўйлади экан? Балки, акаларини бир лаҳза эслагандир, ким билади? Эҳтимол. Ахир, яқин вақтгача акаси — Ҳайриддин ўқитувчи, Низомиддан эса музикачи бўламиз, деб орзу қилишарди. Насриддин эса заводга кирақолувди. Бахти шу ерда экан, умрбод ишлашга аҳд қилди. Аҳди борнинг бахти бор, деганлари шу эмасми?

Ҳ. ИКРОМОВ.

ЦЕХ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА ҲИСОБОТ-САЙЛОВ ЙИҒИЛИШЛАРИ

ТАШАББУСКОР ВА ТЕЖАМКОР БЎЛАЙЛИК

Шаҳримизда қад кўтараётган турар-жой, маданий-маиший бинолар, саноат объектларининг ниҳояси кўринмайди. Уларни қўли гул бинокорларимиз бунёд этмоқдалар.

159-қурилиш трестига қарашли 22-бошқарма бинокорлари бажараётган иш кўлами ҳам йил сайин кенгайиб бормоқда. Иноқ коллектив зиммага юкланган вазифаларни муваффақиятли адо этиб, пойтахт меҳнаткашларининг ҳурмат ва эътиборига сазовор бўлмоқда.

Бошқарма бинокорлари иккинчи квартал иш якунлари бўйича трестнинг кўчма Қизил байроғини қўлга киритдилар. Бош пудрат бўйича саккиз ойлик план 110, ўз кучлари бўйича 109 процент адо этилди. Ҳар бир бинокор 4473 сўмлик ишни бажарди. Бу кўрсаткич планда белгилангапига нисбатан 100 сўмлик кўпдир. Ўтган давр мобайнида қурувчиларнинг ғайрат ва шижоати туфайли 7862 квадрат метр турар-жой фойдаланишга топширилди. Бу ўтган йил давомида қурилган турар-жойлар ҳажмидан салкам 2 минг квадрат метрга кўпдир. Ҳозир ҳам бинокорлар қўлга киритилган муваффақиятларни мустаҳкамлаб, бор куч ва имкониятларни КПСС XXIV съездини ёруғ юз билан кутиб олишга қаратмоқдалар.

Бошқарма партия ташкилотининг яқинда бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишида доклад қилган партбюро секретари Р. Шоазизов коллектив эришган мана шу ютуқларни алоҳида таъкидлаб ўтди. Бу муваффақиятлар коммунистлар онглилигининг ошганлигидан, социалистик мусобақа тобора кенг қулоч ёяётганлигидан, ички резервлар тўлароқ ишга солинаётганлигидан дарак беради. Партбюро ҳисобот даврида ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, техника тараққиёти учун кураш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш билан боғлиқ бўлган қатор масалаларни ўз йиғилишларида муҳокама қилиб муҳим тадбирлар белгилади. Партия йиғилишларида қабул қилинган қарорларининг ижроси устидан пухта назорат ўрнатди. Шунинг учун ҳам коллектив қўлга киритган муваффақиятлар кўлами кенгайиб борди. Барча участкаларда В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига олинган социалистик мажбурият тўла ва ортиғи билан адо этилди.

Доклад юзасидан музокарага чиққан коммунистлар партбюро фаолиятини ҳар томонлама анализ қилдилар. Гарановский, Салимов, Толипов ва бошқа ўртоқлар ўз сўзларида социалистик мусобақа самарадорлигини ошириш лозимлигини алоҳида уқтирдилар. Шуниси ачинарлики, айрим бригадалр ўз зиммаларидаги ойлик топшириқни яхши билмайдилар. Мусобақага камдан-кам якун ясалиб, ютуқ ва камчиликлар маълум қилинади. Илғорлар моддий ва маънавий жиҳатдан вақтида рағбатлантирилмайди.

Музокарага чиққанлар партия йиғилишлари ўтказиш практикаси ҳақида ҳам кўпроқ гапиришди. Партия йиғилишларида коммунистлар ҳисоботини вақти-вақти билан эшитиб бориш яхши натижалар беради. Айни пайтда очиқ партия йиғилишларига партиясиз активларни ҳам таклиф этиб, муҳокама қилинаётган масала юзасидан уларнинг фикрларини билиш фойдадан ҳоли бўлмайди.

Коммунистлар КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг ишлаб чиқариш резервларидан фойдаланиш ва халқ хўжалигида тежамкорлик режимини кучайтиришга даъват этувчи Хатининг аҳамиятини яна бир бор тилга олдилар, барчани тежамкор ва ташаббускор бўлишга чақирдилар. Йиғилиш янги сайланадиган партбюро составига тежамкорлик юзасидан белгиланган тадбирларнинг қандай бажарилаётганлигини мунтазам равишда назорат қилиб боришни тавсия қилди. Ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлар изидан бориб, бинокорлик материалларидан тежаб-тергаб фойдаланиш ва қурилиш таннархини арзонлаштиришга эришиш лозимлиги алоҳида уқтирилди.

Бошқарма коммунистларининг ҳисобот-сайлов йиғилишида партбюронинг янги состави сайланди.

ПАРКЕНТ ЯНГИЛИКЛАРИ

ХАЛҚ СОҒЛИГИ УЧУН

Қишлоқ марказида замонавий типда қурилган икки қаватли касалхона биноси фойдаланишга топширилди. Унинг биринчи қаватига туғруқхона жойлаштирилиб, иккинчи қаватига эса Паркент касалхонасининг жарроҳлик бўлими кўчиб ўтди.

ҚИШЛОҚ ЯШНАМОҚДА

Шу кунларда Янгибозордан Паркентга кетаверишдаги Қорақалпоқ қишлоғида бунёд этилган типовой бинолар қаторида янги уйлар қад кўтара бошлади. Ҳозирнинг ўзидаёқ мўлжалдаги 10 уйнинг 6 таси қаддини тиклади. Бу ишда МСО идорасининг В. М. Бурнов бошлиқ ғишт терувчилар бригадаси жонбозлик кўрсатиб ишлашмоқда. Улар мазкур биноларни Улуғ Октябрь байрамигача қўлдан чиқаришга қарор қилишган.

ҚИРЛАРДА БОҒ

Чанги, Ҳисарак, Сумча қишлоқлари атрофларидаги қирадирларда қишлоқ хўжалик техникаси овози бир зум тинмайди.

Паркент ўрмон хўжалигига қарашли «С—100», «ДТ—54», «ДТ—74», «ДТ—75» маркали тракторлар йиллар давомида фойдаланилмай ётган бу ерларда «зинапоя»лар ясай бошладилар. Келгусида поғонама-поғона олмазорлар, узумзорлар, олхўризор ва бодомзорлар барқ уради. 700 гектар майдонда ясалиши керак бўлган мевали «зинапоя»ларнинг 75—80 гектари ҳозирнинг ўзидаёқ кўчат ўтказишга тахт қилиб қўйилди.

С. ХОЛБЕКОВ,
Юқори Чирчиқ райони.

ОЛМАЛИҚ РУХ ЗАВОДИ ҚУРИЛИШИДА

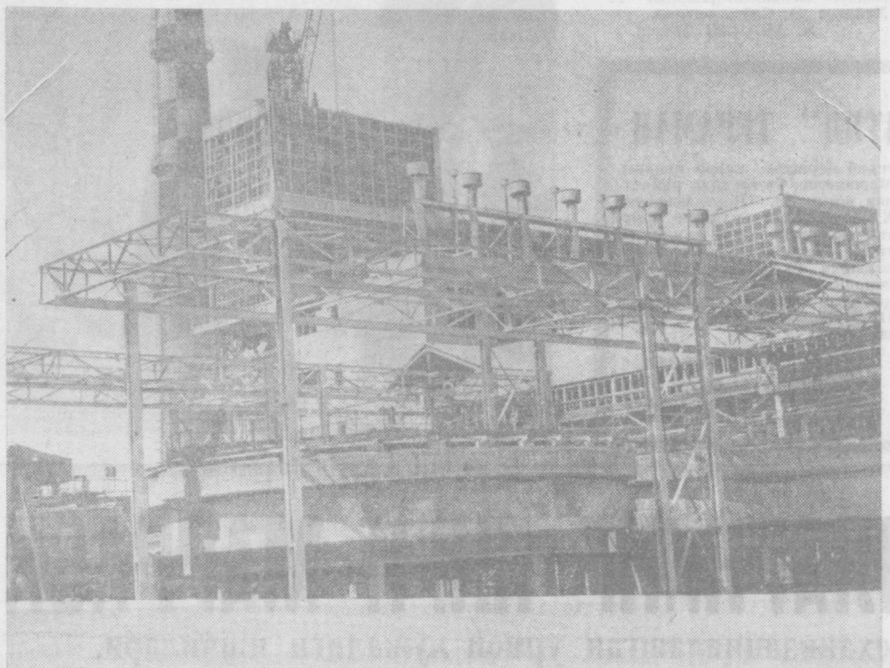

ОЛМАЛИҚДА улкан рух заводи қурилиши жадал бормоқда, Бинокорлар ва монтажчилар бу муҳим объектни белгиланган муддатда фойдаланишга топшириш учун мусобақани тобора авж олдирмоқдалар. Суратларда: заводнинг умумий кўриниши (юқорида), бу ерда фидокорона меҳнат қилаётган монтажчилардан Ҳ. Қодиралиев, (ўнгдан), Л. Нолосипов, А. Пирнабоев ва А. Левсеев ўртоқлар (пастда). Улар нормани доим ортиғи билан адо этишяпти.

А. ТЎРАЕВ фотолари.

БИЛИМЛАР ХАЗИНАСИ

Область халқ кутубхонасида иш қизғин. Ходимларнинг қўли-қўлига тегмайди. Китобхонларнинг илтимосини тезроқ қондириш мақсадида дам у бўлимга, дам бу бўлимга елиб югуришади.

— Менга Лениннинг «Давлат ва революция» асарини берсангиз.

— Менга эса, Қодирийнинг «Ўтган кунлар»ини...

Илтимосларнинг чеки йўқ. Методика-библиография бўлими ходими Мукаррам Мавлонова картотекани титкилаш билан банд. Мана у излаганини топти шекилли, китобхон ёнига яқинлашди.

— Марҳамат, сўраган рецензиянгиз...

Область халқ кутубхонасини билимлар хазинаси, деб бежиз айтишмайди. Бу ерда Мукаррамга ўхшаш ишбилармон мутахассислар илмга чанқоқ замондошларимиз хизматини бажо келтиришмоқда.

Кутубхонада жаъми беш бўлим, жумладан, хизмат кўрсатиш, ўқув зали, қайта ишлаш-жамлаш, методика-библиография ҳамда қишлоқ хўжалиги ходимларига хизмат кўрсатиш бўлимлари ишлаб турибди.

Халқ кутубхонасининг тармоғи ниҳоятда кенг. Унга пойтахт областининг 20 дан ортиқ кутубхоналари қарайди. Китобхонлар сони уч минг кишидан ортиқдир.

Кутубхонанинг ўзига хос томони шундаки, бу ерда ишлаётган ходимлар кишиларни фақат адабиёт ёки қўлланмалар билан таъминлаб қолмай, жойларга чиқиб, ўз ўқувчилари билан учрашувлар, турли мавзуда лекция ва конференциялар ҳам ўтказиб туришади.

Яқинда кутубхона ходимларидан бир группаси Чиноздаги кутубхонада бўлиб, қилаётган ишлари ва келажак режалари ҳақида ҳисоб бердилар, семинар ўтказдилар. Семинарда китобхонларнинг ўсиб бораётган талабларини қандай қилиб тўлароқ қондириш тадбирлари ҳақида ўзаро фикрлашилди.

Бундан ташқари, Калинин районига қарашли Назарбек номли район кутубхонасида «Ленин ва Шарқ» мавзуида китобхонлар конференцияси уюштирилди.

Область халқ кутубхонасининг китоблар фонди ҳам салмоқли. Бу ерда турли соҳага оид 200 мингдан зиёд номдаги адабиётлар мавжуд. Кутубхонада илмий-оммавий, бадиий, техника адабиётлар билан бир қаторда турли тилларда нашр этиладиган газета ва журналлар билан ҳам танишиш мумкин.

Ф. УСМОНОВА.

САЁҲАТ КЎНГИЛЛИ ЎТДИ

Яқинда Тошкент тепловоз депоси слесари Аброр Юсупов ва «Средазтрансстрой» тресги 209-қурилиш бошқармасининг дурадгори Қаҳҳор Қаюмов Болгария сафаридан қайди. Ҳамшаҳарларимиз ўз меҳнат отпускларини жаҳонга машҳур «Олтин қум» дам олиш уйида ўтказдилар. Темирйўлчилар намунали ҳордиқ чиқариш билан бирга қардош социалистик Болгария меҳнаткашлари ҳаёти ва турар-турмуши билан ҳам яқиндан танишдилар.

—Бу йил,—дейди Ўрта Осиё темирйўл бошқармаси социал страхования бўлими ходимлари,, —Тошкент темирйўл тармоғи муассасаларининг кўпгина ишчи-хизматчиларига энг яхши санаторий ва дам олиш уйларига имтиёзли путёвкалар берилди. Юбилей йили охиригача яна 7200 киши ана шундай имтиёзли путёвкалар билан дам оладилар.

ШИФОХОНА ҚАЧОН БИТАДИ

1966 йили «Главташкентстрой»нинг 6-трестига қарашли 33-бошқарма бинокорлари пойтахтимизнинг «Октябрь» массивида шифохона қурилишини бошлаб юборганларида аҳоли беҳад қувонган эди. Ахир, зилзиладан сўнг барпо этилган янги турар-жой массивида мактаб, болалар боғчаси, магазинлар қатори шифохона ҳам сув билан ҳаводек зарур эди-да!

1967 йили шифохона қурилишида суръат жадаллашди. Бундан аҳоли қатори бинокорларнинг ўзлари ҳам мамнун бўлишди. Улар, агар шундай суръатда ишлаб турсак, объектни муддатидан икки-уч ой илгари фойдаланишга топширамиз, деб шифокорларни ишонтиришди.

Бироқ қурилишдаги суръат узоқ давом этмади. Бинонинг пойдевор қисми битгач, етарли миқдорда келтирилаётган ғишт, бетон қоришмаси ва турли қурилиш материаллари ҳажми камайди. Объектни қураётган битта-ю битта бригада рангли металлар базаси қурилишига ишга ўтказилди. Ҳозирги кунда объектда ҳеч кимни кўрмайсиз. Нега шундай? Бу саволга жавоб олиш мақсадида қурилиш объектига йўл олиб, шифокорлар билан суҳбатлашдик.

Шифохона барпо этилаётган майдон. Бино корпуси қад кўтарган-у, ичлари пардозланмаган. Қурилиш объектига қараб бўлмайди. Арматура симлари, турли бинокорлик материаллари сочилиб ётибди. Бино қад ростлаётган жойдан сал нарироқда 17-шифохона жойлашган.

Бош врач Тоҳиржон Олимжонов етакчилик қилаётган шифохона жонкуярлари аҳолининг ҳурмат-эътиборини қозонди. Қари ҳам, ёш ҳам уларга «балли» демоқда. Улар шифохона қурилиши ниҳоясига етказилмаётганлигини кўриб, аҳолига медицина хизмати кўрсатишни яхшилаш тадбирларини ишлаб чиқишди. Шифокорлар «Бешқайрағоч» ва«Бирлик» маҳаллаларида медицина пунктлари очишди. Жойларнинг ўзида аҳолига намунали тиббий хизмат кўрсатишни яхши йўлга қўйишди. Кейинчалик массивда бирин-кетин ишга туширилган бешта ўрта мактаб қошида шундай постлар очилди.

Шунга қарамай бинокорларнинг парвойи палак, шифокорлар қачон бино битади, деб ҳар куни бир-бир кўз тикишади. Шифохонага қатнаётган беморлар ҳам ҳайрон. Шунчалик бепарволик бўладими, аҳир?

6-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Шифокорлар ҳузурига кирдик. Бинода бир неча хоналар бор. Уларда мутахассис врачлар беморларни қабул қилишмоқда, Бир-икки соҳа бўйича врачлар бир хонада ишлашмоқда. Москва, Ленинград шаҳарлари ва Чехословакиядан келтирилган 100 минг сўмликдан зиёд турли ҳил медицина асбоб-ускуналари эса ишлатилмай ётибди.

— Жойнинг қадри жуда-жуда ўтяпти, — дейди бош врач Т. Олимжонов. — Қимматбаҳо медицина жиҳозларидан фойдалана олмаяпмиз. Медицина биноси вақтинчалик қурилгани учун телефон линияси туширилмаган. Бундан ташқари, муассасада 170 медицина ходими ишлаши керак. Хоналарнинг етишмаслиги сабабли ҳали 40 ходимни ишга олганимиз йўқ.

Юқорида таъкидлаганимиздек, шифохона врачларнинг кўз ўнгида қуриляпти. Кутавериб, тоқати-тоқ бўлган шифокорларнинг хатига жавоб қайтармади, ҳам.

Поликлиника қурилишида 600 минг сўмга яқин маблағ сарфланиши керак. Бу кўрсаткич бир комплекс бригаданинг ярим йиллик иш планига тенг келади, холос. Бинобарин объект аллақачоноқ битказилиб, ишга туширилиши лозим эди. Аммо, 6-қурилиш тресги раҳбарларида «антиқа одат» бор. Улар объектни «муҳим» ва «муҳим бўлмаган» қурилишларга ажратишади. «Муҳим бўлмаган» объектлар рўйхатига тушиб қолган бино қурилиши уч-тўрт йилгача чўзилаверади. «Октябрь» массивида барпо этилаётган шифохона ҳам шу рўйҳатга тушиб қолган бўлса керак.

Поликлиника биноси кечикиб бўлса ҳам битказилганига тўрт ой бўлаяпти. Бироқ, бу ерда ҳанузгача пардозлаш ташкилотлари иш бошлаб юборишмаган.

33-бошқарма коллективи асосан «Октябрь» массивида қурилиш ишларини олиб боради. Бошқарма аъзолари шу кунга қадар бир қатор объектларни қуриб беришди. Аммо, 6-трест раҳбарлари ўзбошимчалик қилиб бу объектларга пудратчи ташкилотларнинг коллективларини юбормаяпти. 1970 йилнинг ўтган саккиз ойи ичида пудратчи ташкилотлар 33-бошқарманинг объектларида 763 минг сўмлик иш бажаришлари лозим эди. Амалда эса 452 минг сўмлик қурилиш ишлари адо этилди. Бундай кўрсаткич билан узоққа бориб бўлмайди.

Шифохона қачон битади? Бу саволга 6-қурилиш трести раҳбарларидан ҳаққоний жавоб кутамиз.

Б. ҚАҲҲОРОВ,
Ҳ. СУЛТОНОВ.

МАРКСНИНГ УЛУҒ САФДОШИ

Ф. ЭНГЕЛЬС ТУҒИЛГАН КУННИНГ 150 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН КИТОБЛАР

Шу йил 28 ноябрда Фридрих Энгельс туғилган кунга 150 йил тўлади. Шу улуғ санага атаб мамлакатимизда революционер ва олим асарларининг янги нашрлари, шунингдек унинг ҳаёти ва фаолиятига бағишланган бир қанча тадқиқот асарлари босилиб чиқади.

Сиёсий адабиёт нашриётида ТАСС мухбирига қуйидагиларни айтишди: Ф. Энгельснинг асосий асарларидан бири бўлган «Анти-дюринг» ҳамда ана шу муҳим асарнинг уч боби асосида Энгельснинг ўзи тузган «Социализмнинг утопиядан фанга ривожланиши» деган брошюраси яқинда босилиб чиқди Ф. Энгельснинг «Людвиг Фейербах ва классик немис фалсафасининг охири», «Оила, хусусий мулк ва давлатнинг келиб чиқиши» сингари классик асарлари ҳам яқин фурсатда кўп нусхада нашр этилади. К. Маркс билан Ф. Энгельс биргаликда ёзган, марксизмнинг биринчи программ ҳужжати бўлган машҳур «Коммунистик партия манифести» ярим миллион нусхада чоп қилинади.

«Маркснинг улуғ сафдоши» деган китобча магазинларга чиқарилди. Бу китобчада Фридрих Энгельснинг ҳаёти ва фаолияти аниқ тушунтириб берилган. КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институти Энгельснинг муфассал илмий биографиясини босмага тайёрлади. Бу асар юбилей санасигача китобхонларга тақдим этилади. Асарда Энгельс асарларининг яратилиш тарихига ва бу асарларнинг мазмунига алоҳида эътибор берилган.

Марксизм-ленинизм институти тайёрлаган «Энгельс — назариётчи» деган монография айниқса диққатга сазовор асардир. Бу асарда Энгельснинг олим сифатидаги хилма-хил фаолияти ёритиб берилган, Энгельснинг пропагандистлик фаолияти, Маркснинг «Капитал»ини қандай таҳрир қилганлиги, XIX асрнинг 80—90 йилларида жаҳон капитализми экономикасидаги энг муҳим жараёнларни қандай тадқиқ қилганлиги кўрсатиб берилган. «Ф. Энгельс ва табиёт диалектикаси» китоби босилиб чиқди. Бу китобда совет файласуфи академик Б. М. Кедров табиётнинг фалсафий масалаларини ишлаб чиқишга Маркснинг улуғ сафдоши қўшган муҳим хиссани таҳлил қилиб беради. Бу китобда олимлар ва файласуфларни ҳозирги вақтда ниҳоят даражада қизиқтираётган проблемалар комплекси, яъни табиёт ривожланишининг ички мантиқи, ҳаракат билан материянинг нисбати, материя ҳаракатининг формалари ва бошқа шу каби проблемалар кўздан кечирилади.

С. Продевнинг болгар тилидан таржима қилинган «Доҳийнинг баҳори» номли бадиий—ҳужжатли киссаси янгидан нашр этилади. Энгельснинг ўспиринлик йилларига бағишланган бу китоб Болгария Димитровчи коммунистик ёшлар союзи марказий комитетининг адабиёт соҳасидаги биринчи мукофотини олган.

Сиёсий маориф уйлари ва кабинетлари, мактаблар, клублар, кутубхоналар сиёсий адабиёт нашриёти томонидан чиқарилган «К. Маркс билан Ф. Энгельснинг ҳаёти ва фаолияти» деган кўргазмани сотиб олишлари мумкин. Бу кўргазмадаги фотосуратлар, гравюралар, расмлар, ҳужжатлар, кўргазмадаги карталар илмий коммунизмнинг улуғ асосчилари ҳаёти ва фаолиятини, уларнинг биргаликда қилган ижодини ва дўстлик муносабатларини ҳикоя қилади.

САМАРҚАНДНИНГ 2500 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

САМАРҚАНД ТАРОНАЛАРИ

„ХАМСА“ ДАН ҚАТРАЛАР

Алишер НАВОИЙ

Латофат аро равзадин баҳр анго,
Вале исм ўлуб Мовароуннаҳр анго,
Нединким икки наҳр ароси келиб,
Яқин юз йиғочқа фазоси келиб.
Оқиб ҳадди шарқида Сайҳун суви,
Бориб ҳадди ғарбида Жайҳун суви.
Йўқ улким анго бу икки руд бас,
Ўн-ўн беш сув ҳар бир нечукким Арас.
Бўлиб ҳар еридин жудо наҳрлар,
Ки, ҳар наҳри обод этиб шаҳрлар.
Ва лекин бу рудеки дерлар Кўҳак,
Ки, йўқ равзанинг наҳри эрканга шак...

Хусусан Кўҳак рудиким наҳри Нил
Эмас онча, ки Нилким, Салсабил.
Ҳамул пуштаеким Кўҳак топди исм,
Не пушта жаҳон ганжи узра тилисм.
Ушоқ тош англо лаълу инжу киби,
Яшил сабзаси чархи мину киби.
Ки мансуб эрур анга Кўҳак суйи,
Нединким эрур жорий андин қуйи.
Анинг ёнида шаҳр қилди бино,
Ки ўлтурмасин анда гарди фано.
Скандар атоди Самарқанд ани,
«САДДИ ИСКАНДАРИЙ»ДАН

Самарқанди фирдавсмонанд ани.
Темурхон наслидин Султон Улуғбек,
Ки олам кўрмади султон анингдек,
Расадким боғламиш зеби жаҳондур,
Жаҳон ичра яна бир осмондур,
Волек ул илм сори топди чун даст,
Кўзи олида бўлди осмон паст.
Билиб бул навъ илми осмоний,
Ки андин ёзди «Зижи Курагоний».
Қиёматга деганча аҳли айём,
Езарлар, онинг аҳкомидин аҳком.
«ФАРҲОД ВА ШИРИН»ДАН

Евгений ЕВТУШЕНКО

САМАРҚАНД БОЗОРИ

Самарқандда бозор бор,
Ажойиботга тўлиғ.
Элни чорлар овозлар,
Гоҳ жарангли, гоҳ бўғиқ,
Шарбат тўла кўкраги
Қовунларнинг номи кўп.
Кўр,
босволди,
кўкчани,
Тоғ-тоғ бўлмиш уюлиб.
Ажиб хушбўй таралар
Шифобахш кўкатлардан.
Эртага боғ яралар
Бундаги кўчатлардан.
Офтобда тюлень каби
Тақиб нурдан маржонлар.
Қорин солиб ётади,
Бу ерда бақлажонлар.
Мен бу атлас бўстонга
Боқаман эй Марғилон!
Гўёки Ҳиндистонга
Келиб қолган Магеллан!
Бу ерга мўл-кўл ёғду
Тўккан сахий офтобдир.
Ҳар нарсадан серобдир.

ЮБИЛЕЙГА ТЎЁНАЛАР

Самарқанд юбилейига республикамизнинг қатор корхоналари ҳам меҳнат совғалари тайёрламоқда. Жумладан, бадиий каштачилик фабрикаси чеварлари октябрь ойида нишонланадиган тантана муносабати билан бир қатор ёдгорлик буюмлари ишлаб чиқармоқда.

Фабриканинг танбур цехидамиз. Моҳир чеварларнинг катта бир группаси шойи сўзана тикиш билан банд. Ранго ранг ипаклар билан жилолантирилаётган сўзанага «Самарқанднинг 2500 йиллиги» ёзуви битилган сўзана дафъатан бу ерга кириб қолган кишининг диққатини ўзига жалб этмай қолмайди.

— Бундай гўзал сўзаналардан ҳозирча 150 таси тайёр,— дейди фабрика планлаш бўлимининг бошлиғи Тамара Фемен-ченко.— Бундан ташқари, духобага тикилаётган ва шаҳарнинг юбилейига боғлиқ палаклар ишлаб чиқариш ҳам йўлга қўйилди. Ҳозир 900 дан ортиқ сўзаналар пойтахт ва пойтахт области савдо ташкилотларига чиқарилди.

Дўппи цехида ҳам иш қизгин. Қўли гул каштачилар Самарқанд юбилейига атаб дўппиларнинг янгидан-янги нусхаларини яратмоқдалар. Ироқи дўппилар дейсизми, Марғилон дўппиларими, ҳамма-ҳаммасида қутлуғ сана нафаси уфуриб турибди.

— Биз,— дейди коммунистик меҳнат бригадаси бошлиғи Ҳосият Аҳмедова,— юбилей дўппилари тикишга ўтганимизга анча бўлди. Ҳозирнинг ўзидаёқ икки мингдан ортиқ турли нусхалардаги дўппиларни савдо ташкилотларига чиқардик. Бу ҳамиятли ишда чеварларимиздан Ғуломова, Умарова сингари каштачилар ўз ҳамкасбларига ўрнак кўрсатмоқдалар.

Я. СОБИРОВ.

ЎЗГУГА

УЙҒУН

Эшигингни қоққан эдим
Ташна бўлиб илмга.
Она каби қучоқ очдинг
Севинч солиб дилимга.
Боғбон бўлиб бошлаб
кирдинг
Маърифатнинг боғига,
Бошлаб кирдинг мени шунда
Саодат қучоғига.
Дединг:— Мана, ранг-баранг
гул,
Истаганча териб ол!
Маърифатнинг севгисига
Доим содиқ бўлиб қол!
Маърифатнинг гулзоридан
Гул тердим қучоқ-қучоқ.
Ўша гуллар жилвасидан
Ҳамон, ҳамон кўнглим чоғ.

Маърифатга бўлган севги
Ҳамон яшар дилимда,
Ҳамон тортар ўзига фан,
Ҳамон фикрим илимда.
Ўша илм-маърифатдир
Шуъла сочган йўлимга,
Идрокимни нурлантириб,
Қалам берган қўлимга.
Ҳа, ўша фан—совет фани
Куч берган илҳомимга.
Мазмун бўлган қўшиғимга,
Оташ солган қонимга.
Ўша фан-ку жаҳолатнинг
Жинчироғин ўчирган!
Ўша фан-ку, Ернинг сунъий
Йўлдошларин учирган!
Сенда илк бор шеъриятнинг
Жилвасини кўргандим...

Сенда Маркс ва Лениннинг
Фалсафасин ўргандим.
Ўлка бўйлаб тарқалишган
Болаларнинг беҳисоб.
Гўё улар зарраларинг,
Сен эса бир офтоб...
Улар доим тилга олур
Ҳурмат билан номингни.
Севги билан ардоқлайди
Шуҳратингни, шонингни.
Келажакнинг саодати
Жилва қилар ўйингда...
Салом йўллар сенга дўстлар
Бугун—улуғ тўйингда.
Халқимизнинг ифтихори
Шони бўлган ЎзГУсан.
Фанимизнинг жамолини
Акс этгувчи кўзгусан.

ОЛАМГА ДОНҒИ КЕТГАН

Воҳид АБДУЛЛА

Бор эканда — бор экан,
Хушҳаво диёр экан,
Жануби — тепа тоғлар,
Шимоли — боғу роғлар.
Дарғом билан Сиёбнинг,
Икки наҳри ноёбнинг
Ўртасида бир шаҳар,
Шаҳарки олам қадар.
Таърифи — тавсифида,
Таснифу таърифида
Чистонлар тўқилибди,
Достонлар ўқилибди.
Жумбоқлар талай-талай,
Қайси бирини танлай?

Ўтмишидан айтайми,
Ё бу кунга қайтайми?
Бошлайинми номидан,
Юз бир минг айёмидан?
Қайғуларни ўйлайми,
Қувончларни куйлайми?
Ернинг сандиғин излаб,
Гавҳарларни эъзозлаб,
Қазилма қолдиқлардан,
Обида ирмоқлардан,
Дарёлармн оқизай,
Марварид маржон чизай..
Сайқали рўйи замин —
Фирдавсий ризвон ҳамин.

Жамоли жаҳон аро
Билгуси бутун дунё.
Бир юртки,жаннат макон,
Мақтови қалбда ҳамон.
Достонларда битайми,
Эртак қилиб айтайми?
Тўплан фикрим-хаёлим,
Ширин-шакарим, болим,
Тилимга гўёлик бер,
Дилимга рўёлик бер,
Қанд экан-да, қанд экан,
Бағрнмга пайванд экан,
Оламга донғи кетган
Шаҳри Самарқанд экан...

МИРМУҲСИН

БОБО НАЙ

Ҳали йўқ эди Доро,
Йўқ эди Самарқанд ҳам,
Туғилмаган Бухоро,
Йўқ эди Суғд деган ном,
Афлотун ҳам йўқ эди,
Искандару Арасту...
Ҳозирги қумликларни
Балки босиб ётар сув.
На Фиръавнлар авж қилган;
Рамзесу Тутанҳамон.
На Сюй Юан, Калидас...
Жуда ҳам узоқ замон.
Ислом у ёқда турсин,
Зардуштий дини ҳам йўқ.
Шак уруғин мард ўғли
Широқ ҳам отмаган ўқ.
Ҳали ер куррамизда
(Номи бизларга етган)
Бўлмаган бирон шаҳар,
Ўрмонлар қолган музда,
Муз қўйнида шом, саҳар...
Ёнар тоғлар сўнмаган,
Тоғларда бўлган ғорлар.
Жез даври деймиз, у пайт
Бошқачароқ бўлган эл.
Бўлган экан қўшиқ, байт...
Баргларни ўйнаган ел.
Ҳаёт ишқи, муҳаббат,
Завқу сафодан нишон,
Ёки ҳасрату ғурбат,
Ёки алам чеккан жон,
Ёки ғалаба, қудрат—
Енгишнинг таронаси
Ва ёки ноёб иффат,
Ё айрилиқ ноласи.

Ё туғилиш—шодлигу,
Ё ўлим—мотам, аза...
Зарафшон водийсида
Топилди бир сибизға.
Беш минг йил у қатламда
Ётибди бермай садо.
У ноёб най тупроқда
Чиримай, бўлмай адо—
Етиб келди бизгача.
Суякдан ишланибди,
Жило берибди уста,
Уни обдан йўнибди,
Самарқанддан узоқмас—
Мўминобод ерида
Беш минг йил ётибди, рост,
Санъат-да, нафосат-да!
Чиритмай асрабди ер
Иссиқ бағрида найни.
Ўша най қўлимдадир,
Тилга кирди, топиб жон.
Беш минг йилги одамлар
Дардини қилди баён.
Зарафшон водийсида
Яшаганлар сози бу.
Қайта туғилдинг, эй най—
Ҳаётингдан рози бўл.
Сен менинг қўлимдасан—
Аждодимнинг санъати.
Сен достон, балки, ёзган
Аждоднинг бизга хати,
Жез даври садосини
Етказдинг, эй Бобо най,
Энди сенга ўлим йўқ.
Яшайсан ўлим билмай.

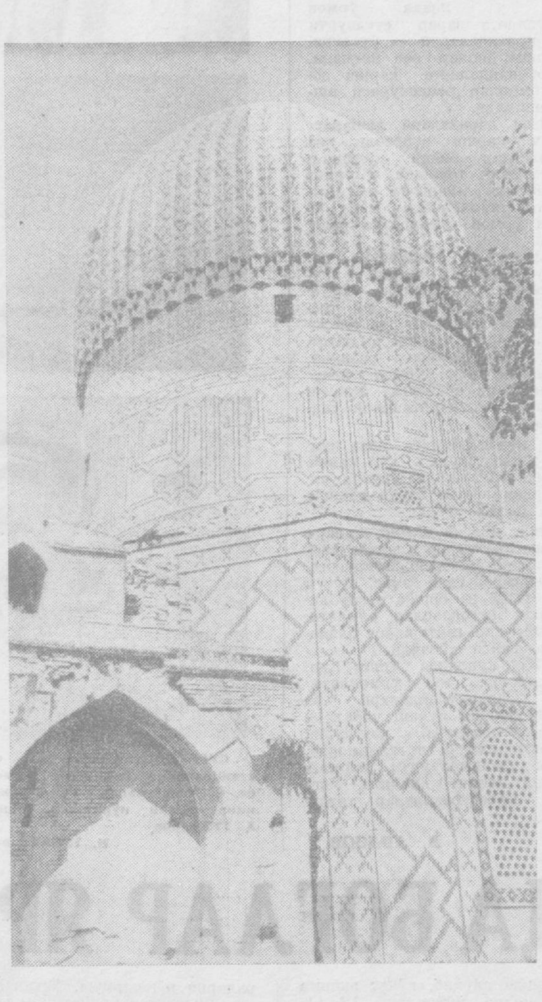

Қадимий ва ҳамиша навқирон шаҳаримиз Самарқанд ўзининг 2500 йиллик тўйи тантаналарига ҳозирланмоқда. Сиз кўриб турган суратда Гўр Амир мақбараси.

А. АБАЛЯН фотоси.

Лиляна СТЕФАНОВА

(Болгария)

БИБИХОНИМ

Ичкарига кирдим,
Яшил деворлар—
Мени етаклади узоқ мозиға.
Сокин бурчаклардан шамоллар
зорлар,

Асрларнинг тафти уради юзга.
Баланд пештоқлару
миноралардa
Ярқираб кўринар қадим
ёзувлар,
Бу—ҳикмат, башорат, сўнмас
овозлар

Мени чулғаб олмиш бирдан бу
ерда.
Хаёлимни олган Амир
Темурнинг
Улуғ канизаги Бибихониммас,
Деворлар нақшида ўйнаган
нурнинг—

Ҳикояси кўзим олдидан кетмас.
...Одам чумолидай беҳисоб,
Тинмас—
Деворлар тиклару, пештоқни
сирлар:

Сартарошу наққош, терувчи,
Хуллас,
Ҳар тоифадан бу—қуллар,
асирлар,
Ундаги бўёқлар — нақшлар,
гуллар

Худди бурунгидай,
Ярқирар ҳамон,
Инсоннинг тинчлигин,
Шодлигин кўзлаб —

Тўқилган бурунги
қўшиқларсимон!
Амирга тобе бу
Беҳисоб қуллар
Ўлмас бир гўзаллик бунёд
этмишлар.

Нафис нақшлару,
Тошларда улар
Барча орзуларин битиб
кетмишлар.

Аллақачон тинган кўзлари
сўниб,

Кишанлар овози аллақачон жим,
Улардан —
Абадий бир ёдгор бўлиб
Турибсан қаққайиб,
Э, «Бибихоним!»

ШОИРЛАР НАЗМИДА

Азиз ва мўътабар она шаҳримиз Самарқанд ўз қутлуғ ёшининг табаррук шодиёнаси арафасида турибди. Самарқандни билган, унда яшаб меҳрини қўйган, унинг ўлмас тарихини эшитган ҳар бир киши бобокалон шаҳримизнинг икки ярим минг йиллик тўйини муборакбод этишга тайёрланмоқда.

Самарқанд тантаналари муносабати билан улуғ айём кунига бағишлаб кўп тўёна—совғалар ҳозирланмоқда. Ана шундай совғалардан бири — **«Шоирлар назмида Самарқанд»** тўпламидир. Ғафур Ғулом номидаги адабиёт ва санъат нашриёти шу кунларда босмадан чиқарган бу тўпламда Самарқандда яшаб, таҳсил олган улуғ Навоийдан бошлаб, ҳозирги кунда Самарқанд ўқув юртларида таълим олаётган ёш қалам соҳибларининг назмларигача кенг ўрин олган.

Ҳа, Самарқанд шоирлар назмида. Шеър — юрак армуғони. Дил меҳрида ойнаи жаҳондай ярқираб кўриниб турган Самарқанд кўп қалам соҳибларига илҳом берган, таълим даргоҳи, илму фан қасри илҳом қаноти бўлган.

Самарқанд ўзининг шонли тарихи, илму-ҳунари, меҳри заковоти, қадру қиймати, аҳду-иродаси билан шоирлар қалбини мафтун этган, уларга илҳом бағишлаган. Шунинг учун ҳам китобни варақлар эканмиз, Самарқанд ҳақида ажойиб шеърий меросларни ўқийсиз.

Тўпламнинг яратилишида икки самарқандлик шоир — Нормурод Нарзуллаев билан Барот Бойқобилов самарали ҳисса қўшганлар. Улар қарийб беш асрдан бўён ўзбек тилида яратилган шеърларни варақлаб, улар орасидан Самарқанд ҳақидаги мисраларни танлаб олганлар. Шу ижодий изланишлар натижасида шаҳримизнинг қутлуғ тўйига салмоқли, муносиб тўёна яратилган.

Нормурод Нарзуллаев тўпламга кириш сўзи ёзган. Муаллиф Самарқандда яшаган ва ижод этган буюк қалам соҳиблари, илму-ҳунар заколари ва Самарқанд тўғрисида асар ёзганларнинг номларини бирма-бир тилга олади. Мақола тўпламнинг дилкушо дебочасидир.

Асрлар садоси... Тўпламдаги шеърлар ана шундай сарлавҳа билан бошланади. Дарҳақиқат, китобни варақлар экансиз, ундаги шеърлардан асрлар садоси янграб ўтгандай бўлади. Хаёлингиз кўкида Самарқанд юлдузлари — тарихий обидалар ва донишманду-донолари намоён бўлади. Уларни кўргандай, улар билан суҳбатлашгандай бўласиз.

Шоирларнинг заковатли хислатлари бўлади. Зиёрат этган, таҳсил олган, меҳмон бўлган, дилларига ёққан жойлари ҳақида шеърлар ёзиб қолдирадилар. Улуғ Навоий ҳам ўзи бўлган ва тузу-нонини тотган Самарқанд ҳақида кўпгина асарларида ажойиб мисраларни ёзиб қолдирган.

«Садди Искандарий»ни варақлайлик. Навоийнинг беш бебаҳо дурдонасининг биттаси бўлган бу ажойиб достонда Самарқанд ҳақида кўпгина жозибали сатрларни ўқиймиз:

Латофат аро равзадин баҳр
анго,
Вале исм ўлуб, Мовароуннаҳр
анго.
Бўлиб ҳар еридин жудо
наҳрлар.
Ки, ҳар наҳри обод этиб
шаҳрлар.
Ва лекин бу рудеки дерлар
Кўҳак
Ки, йўқ равзанинг наҳри эрканга шак...
Ҳамул пуштаеким Кўҳак топди
исм,
Не пушта жаҳон ганжи узра
тилисим.
Анинг ёнида шаҳр қилди бино,
Ки ўлтурмасин анда гарди
фано.
Скандар атоди Самарқанд ани,
Самарқанди фирдавсмонанд
ани.

Юқоридаги мисраларни ўқир эканмиз, Алишер Навоий Самарқанд шаҳрида сайр этиб юргандай, унинг обу-ҳавоси, аҳлу фуқароси ва ўтмиш тарихини яхши билганлигини кўз олдимизга келтирамиз. Шу кичкина шеърий парчада анҳору-ариқлар, дову-дарахтлар, кўрку-кўркамликлар ҳақида сўзланади.

Самарқандда улуғ Рудакий, Камол Хўжандий, Жомий, Бобир ва бошқа шеърият донолари яшаган. Совет Шарқининг улуғ адиблари Ҳамза Хакимзода, Садриддин Айний, Абул Қосим Лоҳутий, Мирзо Турсунзода, Ғафур Ғулом, Ойбек, Ҳамид Олимжон, Мухтор Авезов, Собит Муқонов, Али Тўқимбоев, Чингиз Айтматов, Берди Кербобоев, Содиқ Нурумбетовлар бўлган.

Самарқандда ўзбек совет шеъриятининг кекса ва навқирон вакиллари таҳсил олганлар ва Самарқанд ҳақида жўшқин шеърлар ёзганлар. Самарқандда ўқиб, у ерда ўзининг дастлабки шеърларини ёзган Ҳамид Олимжон она шаҳримиз ҳақида кўпгина шеърий ёдгорликлар қолдирган. Тўпламга унинг «Сиёб» шеъри киритилган. Сиёб Самарқанд оби-ҳаёти ва кўркига ҳусн қўшган боғу-роғларининг ҳаётбахш чашмаси.

Биз бир тўлқин —
Сиёб сари оқамиз,
Ёш дилларга
Олтин чечак тақамиз.
Бугун сайил,
Ўйнашалар
Ёш қизлар,
Ёш йигитлар
Гўёки сел.
Ҳам тошалар,
Узоқ қолган сукутлар.

Самарқанд атрофида оромбахш боғлар бор. Буюк шоир ва адиб Заҳириддин Муҳаммад Бобир ҳам ўзининг машҳур «Бобирнома» асарида Самарқанд табиатига, боғу-роғларига, кишилари тасвирига ёркин мисралар ёзиб қолдирган. Ҳамид Олимжоннинг «Сиёб» шеърида ҳам 30-йиллардаги Самарқанд ҳаётини кўз олдимизга келтираяпмиз. У вақтларда ҳали ёш бўлган шоир ўз тенгқур дўстлари Уйғун, Илҳом ва бошқа студент ёшлар билан Сиёб соҳилларида баҳор кезларида сайр этар экан, совет даврининг эркин, қувноқ гаштини, ёш авлоднинг гўзал, ширин ҳаётини жўшқин мисраларда куйлайди.

Алишер Навоий номли Ўзбекистон Давлат университети Самарқанддаги олий ўқув юртларининг энг улканидир. Бу илму-фан даргоҳидан республикамизнинг таниқли ёзувчилари ва атоқли олимлари чиққан. Ҳозир университетнинг ректори бўлиб турган атоқли олим Ўзбекистон Фанлар академиясининг академиги Воҳид Абдуллаев ҳам шу университетда таълим олган соҳиб қаламлардан. Тўпламда унинг «Самарқанд таронаси»ни ўқиймиз.

Ленин мукофотининг лауреати, отахон шоиримиз Ғафур Ғулом Самарқандда тез-тез бўлиб турарди. Самарқандда ўтадиган адабиёт, санъат, илму-фан анжуманларида улкан шоир сардор эди. У кўҳна ўлка ва унинг ажойиб кишилари ҳақида бир қанча гўзал шеърлар ёзиб қолдирди. Тўпламда Ғафур Ғулом ижодий хазинасидан шеърий гулдаста келтирилган.

Нилий гумбазлари кўк ичида
кўк,
Ложувард осмонда чиний
кабутар.
«Самарқанд сайқали рўйи
замин аст»,
Шарқнинг кўрки бўлган тари-
хий шаҳар.
Ватанга — жамоли жаҳон
орони
Бергувчи фарзандлар бешиги
бу ер.
Шарққа маърифатнинг аниқ
юзини
Бениқоб кўрсатган эшиги бу ер.

«Шоирлар назмида Самарқанд» тўпламида Миртемир, Мақсуд Шайхзода, Амин Умарий, Ҳабибий, Асқад Мухтор, Мирмуҳсин ва бошқа шоирларимизнинг қадимий ва ҳамиша навқирон шаҳар ҳақидаги шеърлари эълон қилинган.

Тўпламдаги шеърлар ажойиб бир гулдастани эслатади. Уларнинг ҳар биридан, оромбахш жозибали нафосат ғунчасини кўриб, дилингиз баҳра олади. Она шаҳримиз шаънига қандай гўзал шеърлар битилганидан хурсанд бўласиз.

Киши Самарқанд кўчаларида юрса, хаёли ва нигоҳи кўкка бўй чўзган, баъзилари қайтадан тикланиб ярқираб турган, баъзилари эса ҳали қайта тикланиш навбатини кутиб турган ўтмиш ёдгорликларига — кўкўпар биноларга йўл олади. Ўша қадимий, жилвакор ва ҳашаматли биноларнинг тикланишида неча минглаб кишилар ва моҳир усталарнинг меҳнати синган. Елкалар эгилиб, кўз ёшлари тўкилган. Ҳокимлар дастидан фарёд чекиб, ўз дардларини қасрлар нақшида абадий ўчмас ёдгорлик қилиб қолдирган моҳир наққошлар ва меъморларнинг номлари элимиз дилидан ва меҳридан ҳеч қачон ўчмайди. Тўпламдаги баъзи шеърлар ана шу мавзуларга бағишланган.

Тўплам гулдастасида Рамз Бобожон, Шуҳрат, Туроб Тўла, Саид Назар, Толиб Йўлдош, Жуманиёз Жабборов, Бурхон Турсунов, Пўлат Мўмин, Зоҳиджон Обидов ва бошқа истеъдодли шоирларнинг юрак тўлқинларини кўрамиз.

Самарқанд — сайёҳлар шаҳри. Унинг тарихий жойлари, обод кўча ва хиёбонларида турли мамлакатлардан келган сайёҳларни йил ўн икки ой кўриш мумкин. Турли мамлакатлардан ва қардош республикалардан ҳам ёзувчилар саёҳатга келиб турадилар. Тўпламда «Шоир қалби дунёни тинглар» сарлавҳа остида социалистик мамлакатлар ва қардош республикалар шоирларининг Самарқанд ҳақидаги шеърлари таржима қилиб берилган.

Қардош Болгариянинг атоқли шоираси Лиляна Стефанова республикамизга меҳмон бўлиб келиб, Самарқандда ҳам бўлган эди. У, гўзал диёримиз ҳақида бир қанча шеърлар ёзди. Тўпламда шоиранинг «Бибихоним» шеърини ўқиймиз.

Ундаги бўёқлар — нақшлар,
гуллар
Худди бурунгидай,
Ярқирар ҳамон.
Инсоннинг тинчлигин,
Шодлигин кўзлаб —
Тўқилган бурунги қўшиқлар-
симон!

Тўпламда рус шоири Евгений Евтушенко, М. Сингаевский (Украина), Ғали Ўрмонов (Қозоғистон), Оскар Крус (Эстония) ва бошқа қардош халқлар шоирларининг шеърлари ҳам босилган.

Китоб редактори Абдулла Орипов ва рассом Ю. Павлов тўёна асарни тайёрлашда ижодий ҳисса қўшганлар. Тўплам нашриёт коллективининг шонли санага муносиб совғасидир.

Н. ЭГАМНАЗАРОВ.

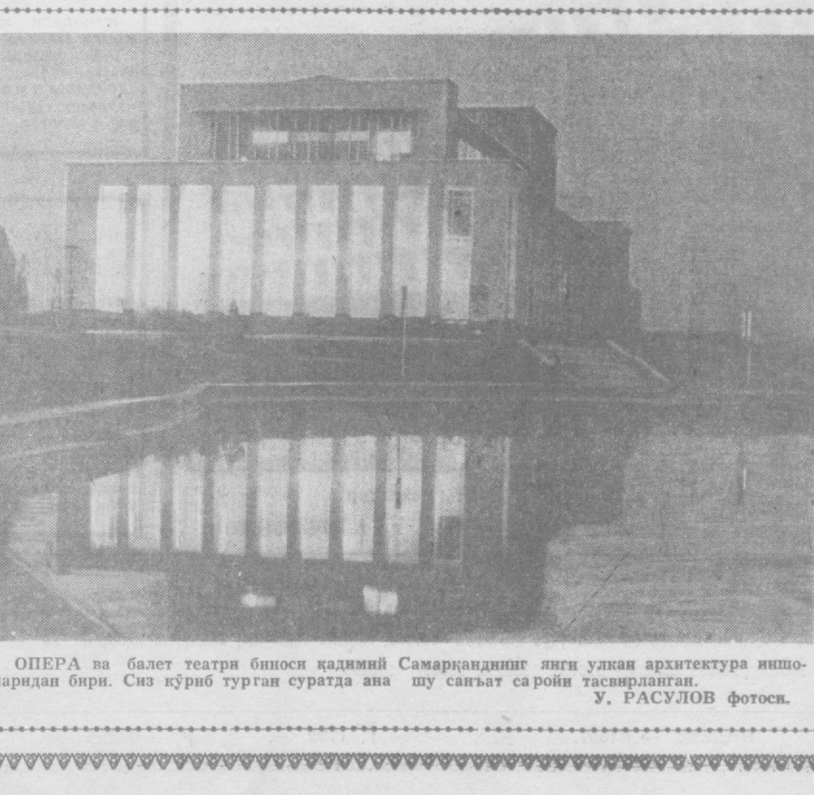

ОПЕРА ва балет театри биноси қадимий Самарқанднинг янги улкан архитектура иншоотларидан бири. Сиз кўриб турган суратда ана шу санъат саройи тасвирланган.

У. РАСУЛОВ фотоси.

ЭРТАГА—ЎРМОН ХОДИМЛАРИ КУНИ

ЯШИЛ БОЙЛИК ЖОНКУЯРИ

Ўзбекистонда ўлкани яшартирувчи ўрмонзорларни кўпайтириш устида ўрмон хўжалиги ходимлари катта ишлар қилмоқдалар. Бунда уларга республикамиздаги Ўрта Осиё ўрмончилик илмий текшириш институти олимлари ёрдам бермоқдалар.

Институтдаги бир неча лабораторияларда турли темаларда илмий иш олиб борилмоқда. Жумладан, пахтани кучли шамоллардан ва гармселлардан сақлашда иҳота дарахтларини ривожлантириш, тоғ ёнбағирларида ўрмонзорлар барпо қилиш ва шу йўл билан тупроқни сув эрозиясидан сақлаш, ўрмон кўчатларини ўтказишда механизациядан фойдаланиш, ўрмон зараркунандаларига қарши курашда самарали чоралар кўриш ҳақида ишлар олиб борилмоқда.

Қишлоқ хўжалиги фанлари кандидати Иван Константинович Махновский шу институтда 1936 йилдан бери меҳнат қилмоқда. Ана шу вақт ичида у 56 илмий ишни босмадан чиқарди, шулардан 3 монография бўлиб, қолганлари эса брошюра ва мақолалардан иборатдир.

У биринчилар қаторида энтомотология фани устида иш олиб борди. Бу фан ўрмон зараркунандаларини ўрганиб, уларга қарши кураш чораларини топиш устида иш олиб боради.

Ишни муваффақиятли бошлаган Иван Константинович арча дарахти зараркунандаларини ўрганиб, уларга қарши кураш чораларини топди. У ўрмон кўчатларига зарар етказувчи ҳашаротларни ўрганишга киришганда Улуғ Ватан уруши бошланиб қолди. У фронтда бир неча бор яраланади. Уруш тугагач, ўз институти қучоғига кўксига орден, медаллар тақиб қайтиб келиб яна иш бошлади.

Изланишлар, тажрибалар, уйқусиз тунлар бошланиб кетиб, у янада ўрмон кўчатларига зарар етказувчи зараркунандаларни ўрганди. Қилинган ишлар зое кетмади, зараркунандаларга қарши дори-дармонлар рецептураси ишлаб чиқилди.

Ёнғоқ дарахтлари ҳашаротларига қарши аэрозоль ва вертолётлар билан курашиш системасини топишди. Шунинг натижасида Фарғона ва Чотқол тоғ тизмаларида мева берувчи ўрмон дарахтлари даволанди.

Изланишлар самарасида зараркунандаларга қарши курашнинг интеграция методини ишлаб чиқди. Бу метод ўзида химиявий ва биологик курашни мужассамлантиради, лекин шуниси қизиқки, энтомофогларни (ўрмон зараркунандалари ҳисобига яшовчи парранда ҳашаротларини сақлаб қолади.

Бу метод айниқса олма куясига қарши жуда қўл келиб, тоғлик районларда ўсувчи олмалардан юқори ҳосил олишда катта ёрдам берди.

Унинг қилган илмий ишлари натижасида ҳозирги кунда сақлаб қолинган, даволанган республикамиздагина эмас, бутун Ўрта Осиё ва бошқа республикаларда ёнғоқзорлар, олмазорларнинг ҳар гектаридан олинадиган фойда кўпайди.

Шу кунларда Иван Константинович тоғ ўрмонларининг зараркунандалари ва уларга қарши кураш чоралари деган мавзудаги докторлик диссертациясини тугалламоқда. Олим фанимиз учун хормай-толмай меҳнат қиляпти. Унга янги муваффақиятлар тилаймиз.

А. АВАЗОВ.

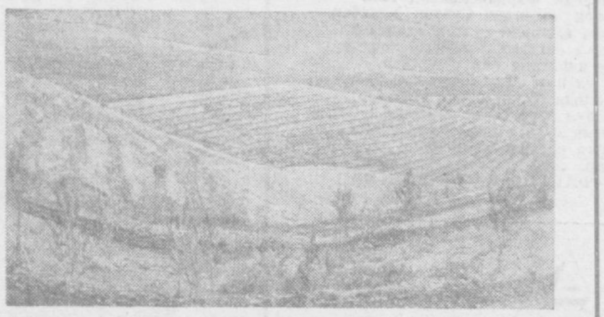

СУРАТЛАРДА: (юқоридан пастга) Чирчиқ ўрмон-мелиоратив станциясининг пешқадам ўрмончиларидан Х. Анваров, Қ. Тожибоев, С. Тожибоевлар. Тоғ бағрида ташкил этилаётган янги боғларнинг умумий кўриниши. Станциянинг пешқадам механизатори Ҳ. Утбосаров.

И. ТУРАЕВ ва А. ГОРОКРИК (УзТАГ) фотолари.

ТОҒЛАРДА БОҒЛАР ЯРАТАМИЗ

Бизнинг ўрмон хўжалиги коллективи зиммасига тоғлар бағрида фойдаланилмай ётган минглаб гектар адир ва қирларни ўзлаштириш, бу ерларга мевали дарахтлар экиш, боғ-роғлар яратиш вазифаси юклатилган. Партия ва ҳукуматимиз, ўрмончиларга ана шундай катта ва шарафли вазифани топширган экан, биз бу ишнинг уддасидан чиқиш учун бутун куч-ғайратимизни, имкониятимизни ишга солмоқдамиз.

Хўжалигимиз ташкил бўлганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Лекин шу бир ярим йил мобайнида каттагина ишлар амалга оширилди. Ер ва шамол эрозиясига қарши кураш мақсадларида 900 гектар майдон ўзлаштирилди. Шундан 480 гектар ерга ҳар хил мевали кўчатлар: олма, олхўри, олча, нок, узум ва бошқа турли дарахтлар ўтқазилди.

Адир ва қирлар бағрини ўзлаштириш ишлари қизғин давом эттирилаяпти. Ҳозирги кунда бешта механизациялашган отряд Бўстонлиқ ва Паркент адирларида иш олиб бораяпти. Бўстонлиқ участкасида ишлаётган отряд механизаторлари ҳозирги кунгача 260 гектар майдондаги қир ва адирни трасса шаклида қирқиб, кўчат экишга шай қилиб қўйдилар. 13, 11-«Бўстонлиқ» совхозларида трасса қилиш ишлари жадал олиб борилянти. Бу хўжаликка қарашли майдонлардан йил охиригача 60 гектари ўзлаштирилади.

Паркент участкасида эса учта механизациялашган отряд, Энгельс номли колхозда 250 гектар ерни кўчат экишга тайёрлашди. Йил охиригача эса 600 гектар майдонни ишга тушириш учун ҳаракат қилинмоқда.

Бу ишларни амалга оширишда Матин Тўраев, Абдуҳолиқ Тўлаганов бошчилик қилаётган отрядлар пешқадамлик қилмоқдалар. Улар трасса ишларини тезроқ тугаллаш учун ўзаро социалистик мусобақа асосида ғайрат билан меҳнат қилишяпти. Ерларни кўчат экишга тайёрлашда инженер-техниклардан Абдулла Йўлдошбоев, Мақсуд Кочаев, Тоҳир Мингяшаров, Қурбон Тожибоевлар бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар.

Давр Болтиев, Холмат Ўтбосаров, Мажлим Азимбоев каби механизаторларнинг жасорати, ғайрати билан қирадирлар жонланиб яшил водийга айланиб бормоқда.

Бизнинг отряд ҳам янги марраларни кўзламоқда. Ўтган йили 200 гектар ўрнига 250 гектар майдонга мевали кўчат ўтқаздик. Бу йил эса 150 гектар майдонни кўчат экишга тайёрлаш ниятидамиз.

Тоғли районларда 35—40 градусли қияликларда трасса қилишга рухсат этилган. Механизаторларимиз шундай қияликларда иш олиб боряпти. Биринчи трасса очиш ҳар томонлама масъулиятли ишдир. Бу ишни бажариш учун катта тажриба ва маҳоратга эга бўлган механизатор танланади. Шундай тажрибали тракторчиларимиздан бири Холмат Ўтбосаров ҳар куни бир гектар ўрнига бир ярим—икки гектар ерни ўзлаштиряпти. У билан бир сафда ишлаётган Йўлчи Ортиқов, Миртожи Мирвалиевлар ҳам ишда намуна кўрсатишмоқда.

Биз ишни икки сменада ташкил этганмиз. Яқин кунларда кўчат экишни ҳам бошлаб юборамиз. Кўчат экишга мўлжалланган иккита агрегатимиз бор.

Трасса ишлари билан бир қаторда аввал экилган кўчатларни парваришлаш, уларни бегона ўтдан асраш учун ҳаракат қиляпмиз. Отрядимиз аъзолари ҳозиргача кўчат қатор ораларига беш марта ишлов беришди. Кўчатлар соғлом ва бақувват бўлиб ўсиши учун бутун билим ва тажриба ишга солиняпти. Ўрмончиларимиз майдонлардаги кўчатларнинг 100 процент кўкаришини таъминлашга аҳд қилганлар.

Бу йил хўжалигимизда катта қурилиш ишлари олиб борилялти. Йил бошида қурилишга 105 минг сўм пул ажратилган эди. Тўққиз ойлик план ортиғи билан бажарилди. 55 минг сўмлик қурилиш ишлари бажарилди. Хўжалигимиз учун қурилаётган идора, 36 та трактор сиғадиган парк, хўжалик буюмлари омборини қисқа муддатда ишга тушириш учун зарур тадбирлор кўрилмоқда.

Катта мақсад йўлида астойдил тер тўкаётган коллективимиз Ўрмончилар байрамини меҳнатда муносиб кутиб олдилар. Уларнинг бундан кейинги шиори партиямизнинг XXIV съездига катта армуғон ҳозирлашдир. Инженерларимиз, техник ва мелиораторлар, механизатор, боғбонлар, албатта, ўз сўзларининг устидан чиқадилар.

Ҳ. АНВАРОВ,
Чирчиқ ўрмон-мелиоратив станциясининг отряд бошлиғи.

Дунё овози
чет эл хабарлари

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ПРАГА

Чехословакияда аҳоли рўйхатини олишга тайёргарлик қизиб кетди. Бу иш шу йилнинг декабрида ўтказилади. Бутун республика рўйхати олинадиган 47 минг округга бўлинди ва шу округлар тасдиқланди. Ўз округларида олинган маълумотларнинг аниқлиги учун масъул бўлган 50 мингдан кўпроқ киши тайинланди, бюллетенларни чоп қилиш ниҳоясига етай деб қолди.

ХАНОЙ

Ханой матбуотининг хабар қилишича, 14 сентябрда Америка самолётлари Куангбинь вилоятидаги Летхюй районини бомбардимон қилиб, ўққа тутган.

Шу муносабат билан Вьетнам Демократик Республикаси ташқи ишлар министрлигининг вакили баёнот бериб, АҚШдан ВДР суверенитети ва хавфсизлигига ҳамла қилувчи ҳамма ҳаракатларни дарҳол тўхтатишни талаб қилди.

ТРИПОЛИ

Ливия Араб Республикаси революцион кенгашининг фармонига биноан мамлакат ҳукумати қайта тузилди. Триполи радиосининг ҳабар қилишича, Ливия Араб Республикаси революцион кенгашининг раиси полковник Муамар Каддафи бошчилигидаги янги кабинетда бош министр ва мудофаа министри лавозимларини Каддафининг ўзи ижро этади. Бундан ташқари хукумат составида революцион кенгашнинг 8 аъзоси ва 5 граждан шахс бор.

Майор Абдул Салом Геллуд бош министр ўринбосари ҳамда экономика ва саноат министри, майор Абдул Монайм ат-Тохир ан-Хуний бош министр ўринбосари ҳамда ички ишлар ва маҳаллий ўз-ўзини бошқариш министри, қилиб тайинландилар.

ҚОҲИРА

«Ал-Ахром» газетасининг ҳабар беришича, 16 сентябрда Исроил самолётлари ўт очишни вақтинча тўхтатиш тўғрисидаги битимни бузиб, Сувайш каналида Миср қўшинларининг позициялари тепасида разведка мақсадида учиб юрди. Бирлашган Араб Республикаси Исроил томонининг ўт очишни вақтинча тўхтатиш тўғрисидаги битимни бузаётганлигини кўрсатувчи фактларга ва жумладан Исроил Армияси Сувайш каналининг шарқий сохили бўйлаб зўр бериб истехкомлар қурилаётганлигига, шунингдек Сувайш канали районидаги таянч пунктлари билан Синай ярим оролини босиб олган Исроил қўшинларининг ичкариликдаги манзилгоҳлари ўртасида янги йўллар қурилаётганлигига Бирлашган Миллатлар Ташкилоти кузатувчиларининг эътиборини бир неча марта жалб этган эди, деб таъкидлайди газета. Исроил томонининг ана шу ҳамма ҳаракатларини Бирлашган Араб Республикаси ўт очишни вақтинча тўхтатиш тўғрисидаги битимни бузиш деб ва Исроил Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Кенгашининг 1967 йил 22 ноябрь резолюциясини бажаришни истамаётганлигининг далили деб билади.

ВАШИНГТОН

АҚШ билан Япония ўртасидаги тузилган битимга кўра, Пентагон шу мамлакатдаги ҳарбий базалардан келажакда ҳам фойдаланиш имкониятига эга бўлди.

АП агентлигининг мухбири АҚШдаги Япония элчиси билан қилинган суҳбатга асосланиб берган ҳабарида айтилишича, Япония миллий мудофаа бошқармасининг бошлиғи Я. Накасонэ АҚШ мудофаа министри М. Лейрд билан давлат секретари У. Рожерс ва президент Р. Никсоннинг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи махсус ёрдамчиси Г. Киссинжер билан бу ерда олиб борилган музокаралар натижасида шундай битимга келинди.

Вашингтон билан Токио ўртасида тузилган шу битим «Фавқулотда холатлар» рўй бериб қолган тақдирда Пентагоннинг илгари Японияга қайтариб берилган шу базаларга ўз қўшинларини юборишига имкон беради. Бундан ташқари, ҳар иккала томон ҳарбий базалардан американиклар билан японлар: «биргаликда фойдаланишлари мумкин» деган битимга ҳам келишди.

ЛОНДОН

Шимолий Ирландияда (Ольстерда) вазият ҳамон кескин бўлиб турибди.

Бомбаларнинг портлашидан Белфаст яна ларзага келди. Пресс Ассошиэйшн агентлигининг ҳабар беришича, 17 сентябрь эрталаб шаҳар марказида учта бомба портлади. Бомба портлаган районга дарҳол қўшин ва полиция юборилди.

НЬЮ-ЙОРК

Демократик партия миллий комитетининг раиси Л. Брайн Ньюаркда (Нью-Жерси штати) гапириб, «АҚШда ишсизлик кўпаймоқда, уй-жой қурилиши камайиб кетмоқда, биржа талвасага тушмоқда, осмон ва сув манбаъларининг ифлосланаётганлиги американикларнинг соғлигига хатарли таъсир ўтказмоқда» деди.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

10.55 — Кўрсатувлар программаси.

Ўзбек тилида: 11.00 — «Қувноқ куйлар», 11.40 — «Тошкент танкчилар ҳарбий билим юрти» (Ҳужжатли фильм), 11.50 — «1002-кеча» (Бадиий фильм), 12.55 — Кўрсатувлар программаси.

13.00 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

16.55 — Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 17.00 — «Ахборот» информацион программаси. 17.10 Ҳужжатли фильм.

Ўзбек тилида: 17.20 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Интернационал дўстлик клуби», 18.20 — «Мўжизалар маскани» (Цирк томошалари), 19.00 — «Қалбимда қўшиқлар кўп» (Концерт). 1940 — «Ахборот» информацион программаси, 19.55 — Кўрсатувлар программаси.

20.00 дан — Москва кўрсатади.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 19|IX да Рус кишилари, 20|IX да Русалка (кундузи), Корсар (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 19|IX да Парвона, 20|IX да Мария Стюарт (кундузи), Ўлимдан кучли (кечқурун).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Совет Иттифоқи ва Болгария цирки усталарининг томошалари ЎРГАТИЛГАН АРСЛОНЛАРНИНГ КАТТА АТТРАКЦИОНИ. Ўргатувчи — РСФСРда хизмат кўрсатган артист ВЛАДИМИР БОРИСОВ. (Томошалар кеч соат 8 да бошланади. Шанба кунлари: кундуз соат 3, кеч 8 да; якшанба кунлари; кундуз соат 12, 3 ва кеч 8 да томошалар кўрсатилади).

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Резидентнинг тақдири — «СПУТНИК», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун). САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11 ва кеч 9 да).

Виннету — апачлар йўлбошчиси — ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Озод туғилган — (эрталаб соат 10 да). Парад-алле (кундуз ва кечқурун) — «ЧАЙКА».

Гайдуклар қасоси — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Сайха — НАВОИЙ номли (Ўзбек тилида, кундуз ва кечқурун).

Резидентнинг хатоси — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 11, кундуз 2, кеч 7 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8 ва 9.40 минутда бошланади).

Резидентнинг хатоси — ТЕЛЬМАН номли.

Резидентнинг хатоси — «ФЕСТИВАЛЬ».

Отамнинг сафари — «ХИВА».

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг таъминот Бош бошқармаси ҳузуридаги

«УЗГЛАВРАЗНОСНАБСБИТ»

ПАХТА ЙИҒИМ-ТЕРИМИДА ИШТИРОК ЭТАДИГАН ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲРИ ТЕРРИТОРИЯСИДА ЖОЙЛАШГАН ҲАММА ТАШКИЛОТ ВА КОРХОНАЛАРГА МАЪЛУМ ҚИЛАДИКИ

«ХЎЖАЛИК МАДАНИЙ МОЛЛАРИ» МАГАЗИНИ

пахта йиғим-теримига чиқадиган ишчи, хизматчи ва студентларни таъминлаш мақсадида: иссиқ кийим, иш оёқкийими, ўрин анжомлари, кроватлар (раскладушка), хўжалик ва музика молларини пул ўтказиш йўли билан

СОТАДИ

ҚУЙИДАГИ МАГАЗИНЛАРИМИЗГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

«СПЕЦОДЕЖДА» — Гагарин кўчаси, 40-уй;

«ХОЗКУЛЬТ ТОВАРЫ» — «Халқлар дўстлиги» проспекти, 6 квартал, 2-уй.

ҚОРИЁҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДАСИНИНГ БИРЛАШГАН ДИРЕКЦИЯСИ

1970—1971 ЙИЛ МАВСУМИГА 4—6 СИНФ, 7—10 СИНФ МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИ, СТУДЕНТЛАР ВА ИШЧИ-ЁШЛАР УЧУН

МУЗИКАЛИ ЛЕКТОРИЯ АБОНЕМЕНТЛАРИНИ ЧИҚАРДИ

Мавсум — 1 ноябрда очилади. АБОНЕМЕНТЛАР — Я. М. Свердлов, «Баҳор» концерт залларида ва район кассаларида сотилмоқда.

СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ●

СЎНГГИ МИНУТЛАР ҚАДРИ

Спортда, хусусан футболда ўйиннинг сўнгги минутлари ҳал қилувчи роль ўйнайди. Футболчилар судьянинг охирги хуштаги чалингунча ниҳоятда хушёр бўлишлари команданинг муваффақиятини таъминловчи омиллардан биридир.

Эрта баҳорда бошланган мамлакат биринчилиги ўзининг кульминациясига чиқди. Футболчилар учун жиддий синов онлари етиб келди. Айниқса «А» класси биринчи группаси командалари учун чемпионатнинг узоқ марафони таъсир қилмоқда. Айрим футболчилар 90 минутлик курашга бардош беролмай ўйиннинг охирларида толиқиб қолаётганликлари сезилмоқда. Осон эмас, командалар 30—32 тадан ўйин ўтказишди. Агар бунга кубок ўйинлари, ҳар хил ўртоқлик учрашувларини ҳам қўшадиган бўлсак, футболчиларнинг мавсум бошларидагидек юксак суръат билан енгил ўйнай олмаётганлигининг сабабини тушунамиз. Ҳар қалай сўнгги тур мусобақаларида мана шу камчилик яққол сезилди. Командалар ўйиннинг сўнгги минутларида ё ғалабани бой бериб қуйишди, ё мағлубиятдан қутилиб бир очкони қўлга киритишди.

Турнир пешқадами «Қайрат» ўйин тугашига 4 минут қолганда ҳал қилувчи тўпни киритди. Унинг «Молдова» билан Олмаотада бўлган ўйини 2:1 ҳисобида тугади. Катта устунликка эришган «Карпати» эса 87-минутда свердловскликлар ҳужумидан ўз дарвозасининг дахлсизлигини сақлай олмади. Бу ўйинда ҳам ҳисоб 2:1 бўлди. Қизиғи шундаки, львовликлар Европа кубоги учун бўлган ўйинда ҳам сўнгги дақиқаларда ўз дарвозаларидан тўп ўтказиб юбордилар. «Текстильшчик» — «Олға» ўйинида майдон эгалари сўнгги минутда ғалабани қўлга киритдилар (2:1). «Жальгирис» — «Волга» учрашуви тугашига саноқли дақиқалар қолганда меҳмонлар муваффақиятга эришишди. Бу ўйиннинг натижаси ҳам 2:1. Шунингдек «Уралмаш» — «Локомотив» (Тбилиси) матчи ўйиннинг охирида ҳал бўлди. Грузия футболчилари охирги минутларида киритган ягона тўп билан майдон эгалларини доғда қолдиришди. «Динамо» (Ленинград) — «Металлист» (Харьков) учрашуви ҳам 1:0 ҳисобида тугади. Ленинградликларга муҳим икки очко келтирган бу ягона тўп танаффусга хуштак чалиниши арафасида киритилди. Ҳозир пешқадамларнинг турнир жадвалидаги вазияти қуйидагича.

«Қайрат»	31	53—20	44
«Карпати»	32	44—19	44
«Днепр»	31	38—20	41
«Металлист»	31	35—19	39
«Динамо» Л.	31	44—35	37
«Локомотив» М.	31	37—25	36
«Кр. Советов»	31	35—24	36
«Рубин»	31	27—28	35

Мавсум тугашига 10—11 тур қолган ҳозирги пайтда асосан мана шу коллективлар келаси йил олий лигада ўйнаш ҳуқуқини берувчи иккита йўлланмани қўлга киритиш учун рақобат қилаодилар. Бугун ва эртага группада навбатдаги ўйинлар бўлади. Икки пешқадам «Қайрат» ва «Карпати» эртага Олмаотада ўзаро куч синашади.

ТЕРМА КОМАНДАЛАР УЧРАШУВИ

СССР олимпиада терма командаси Бидгоше шаҳрида Польша ёш футболчиларидан ташкил топган терма команда билан ўртоқлик учрашуви ўтказди. Ўйин тақдирини 33-минутда Еврюжихин киритган ягона тўп совет футболчилари фойдасига ҳал қилди. Бизнинг олимпиада терма командамиз асосан Москванинг «Динамо» ва Ростовнинг армия футбол командалари ўйинчиларидан ташкил топган эди. Майдонга Яшин (Пильгуй), Серостанов, Смирнов, Зиков (Штапов) Маслов, Аничкин, Эштреков, Козлов (Уткин), Зинченко, Еврюжихин, Еськов тушдилар. К. Бесков ва Н. Гуляев олимпиада терма командамизга тренер қилиб тайинландилар.

* * *

Швеция ва Норвегия терма командалари Осло шаҳрида ўртоқлик учрашуви ўтказдилар. Ҳисоб швед футболчилари фойдасига 4:2 бўлди.

ПОЙТАХТИМИЗ кун сайин чирой очиб бормоқда. Бу ерда бунёд этилаётган муҳташам бинолар шаҳримиз кўркига кўрк қўшмоқда. Суратда: ана шундай бинолардан бири — «Россия» меҳмонхонаси.

И. ГЛАУБЕРЗОН ва В. СИРОТКИН фотоси.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного совета депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ, ГСП, «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси № 26. Редактор — 336495. Редактор ўринбосарлари — 335885, 337916, Масъул секретарь — 334808. Саноат, қурилиш ва транспорт — 333786. Совет қурилиши — 338761. Пропаганда, адабиёт ва санъат 331936. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 339050. Партия турмуши, маҳаллий аҳборот ва спорт — 335811. Оммавий ишлар ва хатлар — 334048. Эълонлар — 338142. Коммутатор — 330249. 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС — 64697. Г. 1732. Р — 04298